

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/148/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203741
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113203741.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. U. A., PhD., proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody 175 eur a nemajetkovú ujmu 442,56 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 18C/57/2013-42 zo dňa 15. januára 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby medzitýmym rozsudkom bolo určené, že žalovaná je zodpovedná za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica, a bolo jej uložené zaplatiť náhradu škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 442,56 eura s príslušenstvom, vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, v zákonom stanovenej lehote. Žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Vecne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil tým, že z priloženého exekučného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 7Er/371/2003 zistil, že exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 5.12.2003. Konanie bolo u súdneho exekútora vedené pod sp. zn. EX 1400/2003. Dňa 18.12.2003 Okresný súd Senica udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie č. 5205*011784. Dňa 22.11.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu exekútora. Dňa 3.5.2011 podala súdna exekútorka vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora a zároveň návrh na zastavenie konania. Okresný súd Senica uznesením č. k. 7Er/371/2003 - 17 zo dňa 3.8.2011 exekučné konanie zastavil. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa žalobcu spočívať v tom, že o žiadosti na zmenu exekútora nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote.

Súd prvého stupňa preto zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd vychádzal z okolností, že exekučné konanie bolo v predmetnej veci začaté na návrh oprávneného doručený Exekútoriskému úradu Márie Krasňanskej dňa 18.11.2003, pričom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 5.12.2003. S ohľadom na znenie intertemporálneho ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku sa na takéto konanie vzťahovala právna úprava platná do 31.8.2005 (podľa ktorej úpravy sa mali dokončiť dovtedy začaté exekučné konania), ktorá neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od

doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. K zavedeniu takejto lehoty do právnej úpravy došlo až s účinnosťou od 1.9.2005 (pre konania začaté po tomto dátume). Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, keďže právny poriadok mu nestanovoval povinnosť rozhodnúť o zmene súdneho exekútora do 30 dní do doručenia návrhu. Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V postupe exekučného súdu neboli zistené žiadne pochybenia, konal riadne a bez prieťahov, a preto možno konštatovať, že sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Absentuje tým prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku. V konaní žalovaná vzniesla námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.04.2009. Na uvedenú námietku premlčania súd prvého stupňa uviedol, že žalobcovi mala vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v tom, že súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Návrh na zmenu súdneho exekútora bol súdu prvého stupňa doručený dňa 22.11.2010, pričom dňa 22.12.2010 žalobcovi začala plynúť 3 ročná lehota na uplatnenie tohto nároku. Žaloba bola podaná dňa 27.09.2012 pred uplynutím zákonnej lehoty a teda nárok nie je premlčaný. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“) a § 44 ods. 8, 9 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v ďalšom texte „OSP“), úspešnej žalovanej však náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a nepreukázala, že jej trovy konania vznikli. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadрила, samostatný odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č.99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len „OSP“), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolačný súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody v celkovej výške 175 eur. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 442,56 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že nastanú účinky predpokladané ustanovením § 44 ods. 7, resp. 8 Exekučného poriadku účinného od 1.9.2005, resp. 1.12.2006 a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučný súd vystavil oprávnené záujmy žalobcu viacerým rizikám, napr. neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného; neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným; neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko insolventii povinného. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, videl žalobca nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Z obsahu preskúmvaného exekučného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 7Er/371/2003 odvolací súd zistil, že exekučné konanie bolo v predmetnej veci začaté na návrh oprávneného doručený Exekútorскому úradu Márie Krasňanskej dňa 18.11.2003, pričom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 5.12.2003 pod sp. zn. EX 1400/2003. Dňa 18.12.2003 Okresný súd Senica udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie č. 5205*011784. Dňa 22.11.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu exekútora. Dňa 3.5.2011 podala súdna exekútorka vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora a zároveň návrh na zastavenie konania. Okresný súd Senica uznesením č. k. 7Er/371/2003 - 17 zo dňa 3.8.2011 exekúciu zastavil.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, v zákonom stanovenej lehote.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení do 31. augusta 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Záver súdu prvého stupňa o tom, a že platná právna úprava v čase vedenia predmetnej exekúcie nestanovila súdu lehotu, v ktorej by bol súd povinný o žiadosti oprávneného rozhodnúť, je v súlade s platnou právnou úpravou. Pretože zákon nestanovil súdu lehotu, v ktorej malo byť o návrhu oprávneného rozhodnuté, nemohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu súdu tým, že o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nerozhodol do tridsiatich dní. Preto zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu nedodržaním žalobcom tvrdenej tridsaťdňovej lehoty.

Ústavným základom zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.).

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti) ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

V preskúmvanej veci nie je možné konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu, keď podľa žalobcu exekučný súd o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v zákonnej lehote, zákon ale takúto lehotu pre konania začaté do 31. augusta 2005 nestanovil.

Ako odvolací súd vyššie konštatoval, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bola v plnom rozsahu úspešná žalovaná, v dôsledku čoho jej v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 OSP vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, neboli jej preto odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.